

Departament de Premsa i Comunicació

Museu Palau Solterra de Fotografia Contemporània

Manel ESCLUSA.
Pell i ombra

Antoni BERNAD.
Retrats

Eugeni PRIETO.
Diàlegs amb la col·lecció: Punt de vista

Manel ESCLUSA.
L'artista del fons: Naus

Del 30 de gener al 22 de maig de 2016

FUNDACIÓ
VILA CASAS

PALAU
SOLTERRA
TORROELLA

Manel ESCLUSA.

Pell i ombra

Manel Esclusa atura la intriga i a canvi clava els moments amb una trompa de bellesa. El fet no demana mandra i ens proposa amb sinceritat que el seguim en tota mena d'equilibris. Les fotografies us esclataran a dins sense necessitat de mudar figures de la gent, perquè l'harmonia d'un altre ordre us identificarà amb el creador de les obres. En marcar la realitat, aquí es produeix el miracle; el fet de jugar amb els equilibris donarà tota mena de formes amb simplicitat de mitjans.

Joan Brossa a *Manel Esclusa. Pell i ombra*. Fundació Vila Casas (2016).

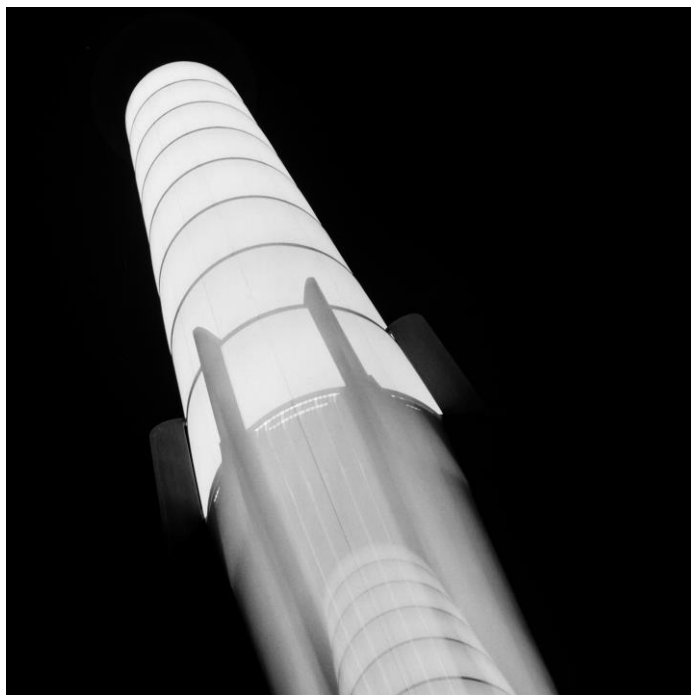
Manel Esclusa (Vic, 1952) es va iniciar en la fotografia en la infància, amb tan sols 8 anys i de la mà del seu pare; ja en coneixia la tècnica i freqüentava el seu estudi fotogràfic, així que, entre els anys 1966 i 1972, va treballar amb ell en l'àmbit de la fotografia comercial. El 1974, Esclusa va guanyar una beca de fotografia de la Dotació d'Art Castellblanch que li va permetre assistir a l'Stage Internationaux de la Photographie d'Arles, on va tenir com a professors fotògrafs de l'alçada d'Ansel Adams, Neal White, Arthur Trees, Ian Dieuzaide, Denis Briat i Lucien Clergue.

L'artista entén la fotografia com un espai per a la reflexió i l'art. El seu coneixement de la tècnica li permet investigar-ne les possibilitats i experimentar amb aquestes, no limitant-se a les seves qualitats testimonials o documentals, sinó explorant les seves possibilitats tècniques per captar escenaris de propietats lumíniques i cromàtiques singulars. L'autor situa el seu treball entre la llum i les ombres i privilegia la creació d'espais de poètica nocturna, en els quals pot projectar el resultat d'una investigació entorn dels temps d'exposició i el moviment.

La seva obra, en definitiva, exhibeix una certa condició abstracta en què formes i volums recreen cadències de ritmes silenciosos en una amplíssima gamma cromàtica que descobreix tots matisos que es troben entre els blancs i els negres. Els espais d'Esclusa, qui privilegia entorns urbans i les seves architectures, són entorns atemporals substancialment onírics, objecte d'un inconscient fantasmal que remet a memòries d'urbs preses en la ingravidesa i el semi encantament. Aquestes, tanmateix, revelen una vida inesperada i mostren a l'espectador el dinamisme de les seves línies estructurals i arquitectòniques, junt amb esclats de llum que emfasitzen temps i instants fugissers.

Els treballs fotogràfics de Manel Esclusa han estat reconeguts amb diversos guardons al llarg dels anys i s'han exposat en galeries i centres d'art arreu del món. Des de l'any 1975, l'artista combina els seus projectes de creació amb la seva tasca com a professor de fotografia a l'Escola de Disseny Eina de Barcelona i a l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya.

"Pell i ombra", sota el comissariat de Glòria Bosch, s'articula entorn de part dels treballs que van formar part de l'exposició i el llibre *Barcelona, ciutat imaginada* (1988), guardonats amb diversos premis i actualment conservats a l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona, i els que procedeixen el projecte "Barcelona, pell i ombra" (2010), amb un espai dedicat als treballs de la sèrie "La pell efimera" (2009-2015).

Fotografies de la
sèrie “Barcelona,
ciutat imaginada”
(1987-89).

Manel Esclusa, *La pell efímera*

(vestida de nit...)

sense pell –com sense mots–
només el cos i l'aire
i la mirada que els separa
els ajunta
(dient-los)
els fon.
–o l'ombra.
ombra de què?–
(que l'ombra és només –ben cert– la mirada quan no dubta)

lleva-li el tel. hi trobaràs la vida, la vera llum.

(ben nua de temps...)

ancorada la nit en la nit, amidant sobrepells de lluror, esperant el moment tan precís, després un mirar més enllà.
o la llum que amaga, o quina pell no parla, o el crit somort, o allò que ja no-res, o sordesa que esclata, o que no és
mirall. o només reflex. (de temps?)
o des d'un saber (o sentir –Valéry–)
sempre l'inici del final, sempre el mai per sempre. (mai més sempre.) sempre el darrer pas. o just abans. just abans de
sempre mai més.
–i tot des de l'ull com absent–
mira-li l'ull. hi trobaràs la nit, la pura llum, la pell del temps.

(vestida de pell...)

pell sobre pell –mots sobre mots–
entre el cos i l'aire
i el gest de llum que els ulls es guarden
que mostren
(dient-lo)
perfan.
–i l'ombra.
ombra fins on?–
(que l'ombra és només –ben cert– en la mirada que la travessa)

vela-li el cos. hi trobaràs el cos, la vera pell.

(ben nua de nit)
(vestida de pell)
(temps sense temps
–vetllant el ser
per la mirada–)

.....
des de quins ulls —o de quin jo—, des de quin lloc, mirar la llum per
poder, al límit de la mirada, aprendre la llum de l'ombra i prendre'n
l'ombra en la llum?

Victor Sunyol
Setembre de 2015

Fotografies de la
sèrie “La pell
efímera” (2009-15).

Manel ESCLUSA.

Vic (Barcelona), 1952

Neix a Vic, Barcelona, el 13 d'abril de 1952. S'inicia en la fotografia amb tan sols vuit anys, a l'estudi fotogràfic del seu pare. Estudia a l'Escola de Mestratge Industrial de Vic. Treballa amb el seu pare en fotografia comercial des de 1966 fins al 1972. El 1974 guanya una beca de fotografia de la Dotació d'Art Castellbach, i assisteix a la Trobada Internacional de Fotografia d'Arles, a França, on té com a professors fotògrafs de l'altura d'Ansel Adams, Neal White, Arthur Trees, Ian Dieuzaide, Denis Briat i Lucien Clergue. És professor de fotografia des de 1975. Actualment dona classes de fotografia a l'Escola de Disseny Eina i a l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya, a Barcelona.

Exposicions recents

2002	"Silencis latents 1969-2002", Centre d'Art Santa Mònica, Barcelona.
2003	"Silencios latentes", Centro Cultural Las Claras, Múrcia.
"Scantac", Galeria Fòrum, Tarragona.
2004	"Scantac. Fotografies 1973-2003", Galeria Cadaqués 2, Cadaqués, Girona.
"Trencadís", Galeria Railowsky, València.
"Silencios latentes", Museu Pablo Serrano, Saragossa.
"Silencis latents", Centre Cultural Sa Nostra, Palma de Mallorca.
2006	"El jardí d'humus", galeria Carles Taché, Barcelona.
"Correspondencias. M. Esclusa/M. Brodsky", Galeria VVV, Buenos Aires, Argentina.
2007	"Ocho visiones: Distrito C", Fundación Telefónica, Madrid.
"Catalunya Look", Art Center Berlin Friedrichstrasse, Berlín, Alemanya.
"VisualKultur.cat", Museu d'Arts Aplicades, Frankfurt, Alemanya.
"Nou Now. Contemporary Catalan Photography", Fòrum Internacional de Fotografia, Frankfurt, Alemanya.
"Cazadores de sombras", Museu d'Art Modern de Bogotá (MAMBO), Bogotá, Colòmbia.
"Obrint els ulls al món. Cinc anys de lluita contra la ceguesa evitable al Sàhara", Caixa de Catalunya, La Pedrera, Barcelona.
2008	"L'ombra del paisatge", Galeria Blanca Berlín, Madrid.
"El jardí d'humus", Galeria Presenta, Girona.
2010	"L'ombra del paisatge", Galeria Carles Taché, Barcelona.
Seoul Photo, Seül, Corea del Sud. Artista convidat d'honor.
2015	"Manel Esclusa. Selección de Fotografías de 1977 a 2014", Galeria Eude, Barcelona.
2016	"Barcelona, pell i ombra", Palau Solterra, Fundació Vila Casas, Torroella de Montgrí, Girona.

Col·leccions públiques i privades (selecció)

Fundació Privada Vila Casas, Palafrugell, Girona
 Col·lecció Fundació Rafael Tous d'Art Contemporani, Barcelona
 Centre Andalús de Fotografia, Almeria
 Centre d'Estudis Fotogràfics
 Col·lecció Fotogràfica del Consell de Vigo, Pontevedra
 Gabinet d'Impressions i Fotografia, Biblioteca Nacional, París
 Museu Réattu, Arles
 Chateau d'Eau, Tolosa
 Universitat de Parma, Parma
 Col·lecció Pierre Borhan, París
 Col·lecció Vila de París, París
 Museu de la Fotografia, Charleroi, Bèlgica
 Colección ARCO, Madrid
 Col·lecció Polaroid, Massachusetts
 Museu d'Art de Birmingham, Alabama
 Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya, Barcelona
 Casa de la Fotografia, París
 CCCB, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, Barcelona
 Fundació Sorigué, Lleida
 Fundación Telefónica, Madrid
 Col·lecció de la Conselleria de Cultura de la Comunitat de Madrid, Madrid
 Col·lecció Fundació Fòrum, Tarragona

Publicacions

1988	Edició del llibre <i>Barcelona, ciutat imaginada</i> , que rep el Prix du Livre Photo 1988 i el premi Laus-ADG FAD de Fotografia 1988, Barcelona.
1992	Edicions Tristan edita 25 exemplars del llibre/objecte <i>Flors de claus</i> , de Joan Brossa i Manel Esclusa.
2002	Lunwerg edita el llibre <i>Silencis Latents, 1969-2002</i> , una selecció de la seva obra fotogràfica. L'editorial Photobolsillo de Madrid edita el llibre <i>La noche se mueve</i> , amb fotografies de Manel Esclusa.

Obres en aquesta exposició:

“La pell efímera”

2009-2015

La pell efímera - 2520

2014

Fotografia B/N Impressió Giclée

Edició: 2015

42 x 42 cm imatge

La pell efímera - 0917

2011

Fotografia B/N Impressió Giclée

Edició: 2015

42 x 42 cm imatge

La pell efímera - 1188

2011

Fotografia B/N Impressió Giclée

Edició: 2015

42 x 42 cm imatge

La pell efímera - 1527

2011

Fotografia B/N Impressió Giclée

Edició: 2015

42 x 42 cm imatge

La pell efímera - 1527

2011

Fotografia B/N Impressió Giclée

Edició: 2015

42 x 42 cm imatge

La pell efímera - 3409

2009

Fotografia B/N Impressió Giclée

Edició: 2015

42 x 56 cm imatge

La pell efímera - 4833

2009

Fotografia B/N Impressió Giclée

Edició: 2015

42 x 56 cm imatge

La pell efímera - 3437

2009

Fotografia B/N Impressió Giclée

Edició: 2015

42 x 42 cm imatge

La pell efímera - 3467

2009

Fotografia B/N Impressió Giclée

Edició: 2015

42 x 56 cm imatge

La pell efímera - 3790

2009

Fotografia B/N Impressió Giclée

Edició: 2015

42 x 56 cm imatge

“Barcelona, ciutat imaginada”

1988

Barcelona, ciutat imaginada I - 079 - 2309

1989

Fotografia B/N cloruro de plata - virada sèpia per sulfuració

Edició: 1988

100 x 100 cm imatge

Barcelona, ciutat imaginada I - 071 - 2311

1987

Fotografia B/N cloruro de plata - virada sèpia per sulfuració

Edició: 1988

100 x 100 cm imatge

Barcelona, ciutat imaginada I - 045 - 2312

1987

Fotografia B/N cloruro de plata - virada sèpia per sulfuració

Edició: 1988

100 x 100 cm imatge

Barcelona, ciutat imaginada I - 029 - 5796

1988

Fotografia B/N cloruro de plata - virada sèpia per sulfuració

Edició: 1988

100 x 100 cm imatge

Barcelona, ciutat imaginada I - 029 - 5801

1988

Fotografia B/N cloruro de plata - virada sèpia per sulfuració

Edició: 1988

100 x 100 cm imatge

Barcelona, ciutat imaginada I - 063 - 5816

1988

Fotografia B/N cloruro de plata - virada sèpia per sulfuració

Edició: 1988

100 x 100 cm imatge

Barcelona, ciutat imaginada I - 089 - 5831

1988

Fotografia B/N cloruro de plata - virada sèpia per sulfuració

Edició: 1988

100 x 100 cm imatge

Barcelona, ciutat imaginada I - 107 - 5841

1988

Fotografia B/N cloruro de plata - virada sèpia per sulfuració

Edició: 1988

100 x 100 cm imatge

Barcelona, ciutat imaginada I - 5810

1987

Fotografia B/N cloruro de plata - virada sèpia per sulfuració

Edició: 1988

100 x 100 cm imatge

Antoni BERNAD.

Retrats

Antoni Bernad (Barcelona, 1944) és un fotògraf barceloní format en belles arts que situa l'origen de la seva carrera professional en el dibuix i la col·laboració amb publicacions dedicades a l'estil i la moda. A partir de 1966 va començar a dedicar-se a la fotografia de forma plena i es va instal·lar a París. Els seus treballs han aparegut a les revistes Vogue, Elle, Vanity Fair o Marie Claire. Així, malgrat que va centrar la seva trajectòria en el món de la publicitat, la moda i el disseny en l'origen, l'autor ha demostrat posseir una visió artística, expressiva i estèticament personal, que ha dut la seva obra a exhibir-se en museus com el MNAC, el MACBA o el Reina Sofia.

S'ha dit que la seva fotografia té la capacitat de descobrir la persona amagada rere la imatge pública. Mitjançant un exercici de dialèctica entre la llum i les ombres, Bernad captura l'ànima del seu model i n'expressa la seva essència.

Les fotografies que s'exposen en aquesta mostra formen part de l'obra completa *Catalans. Retrats*, que recull 200 fotografies de noms reconeguts de la vida cultural catalana, des de Salvador Dalí fins a Antoni Tàpies; Bigas Luna, Carlos Pazos, Antoni Clavé, Hernández Pijuan, Joan Miró... també els il·lustres Josep Pla i Mercè Rodoreda formen part d'aquest aplec d'imatges preses entre els anys setanta i els vuitanta.

L'objectiu de Bernad amb aquesta col·lecció de retrats és, tal i com va explicar en una entrevista recent, reproduir la fotografia anglosaxona de l'elit intel·lectual, amb inspiració en les imatges de Cecil Beaton, fotògraf de la Reina, els ducs de Windsor i les grans estrelles de Hollywood; Richard Avedon, fotògraf de Ronald Reagan, John F. Kennedy, Marcel Duchamp o Andy Warhol, i Irving Penn, que capturà instantànies de Pablo Picasso, Georgia O'Keefe, W.H. Auden i Igor Stravinsky. Tot, per atorgar una dimensió internacional al pensament i la cultura catalanes. "Síntesi d'un temps i d'un país", escrigué Enric Vila Casas, "l'obra d'Antoni Bernad és com un àlbum de família".

Salvador Dalí
1974

Antoni Tàpies
1998

Hernández Pijuan
1985

Albert Porta Zush
1980

Obres en aquesta exposició:

Antoni Tàpies
1998

El Tricicle
1994

Antoni Llena i Àngel Jové
1990

Miquel Roca
1989

Artur Mas
1987

Oriol Bohigas
1986

Pasqual Maragall
1986

Hernández Pijuan
1985

Carlos Pazos
1985

Sergi Aguilar
1985

Bigas Luna
1981

Antoni Clavé
1980

Jordi Pujol
1980

Albert Porta Zush
1980

Raimon
1980

J.M. Corredor Matheos
1979

Joan Oró
1979

Joan Ponç
1979

Josep Carreras
1979

Josep Guinovart
1979

Joan Miró
1978

Josep Pla
1978

Mercè Rodoreda
1978

Salvador Espriu
1978

Xavier Cugat
1978

Federico Correa
1977

Joan Brossa
1977

Ràfols Casamada i Maria Girona
1977

Salvador Dalí
1974

Xavier Corberó
1973

Teresa Gimpera
1968

Eugeni PRIETO.

Diàlegs amb la col·lecció: Punt de vista

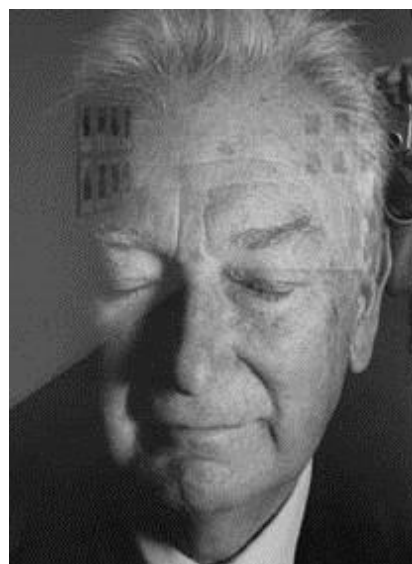
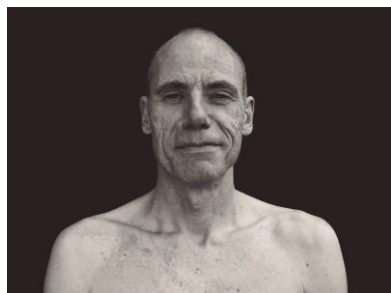
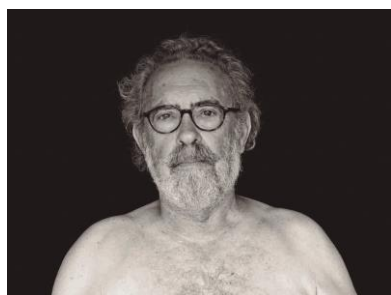
El lloc i la posició en què ens situem per obtenir una fotografia determinen quin és el nostre punt de vista. En el meu cas la posició de la meua mirada és la de l'alçada dels ulls perquè pretenc obtenir retrats formals, descriptius. No busco l'originalitat. Intento fer retrats que ens donin la màxima informació sobre el personatge, sense complements que ens despistin. Des d'aquest punt de vista capto al subjecte amb un efecte neutral, sense distorsions, de forma clara i natural. El significat que qualsevol altre punt de vista (picat, cenital...) afegiria a la foto el substitueixo pel que emana directament del subjecte retratat.

El meu punt de vista en confronta, lliurement, amb el del retratat/da. Ell o ella també mira fixament a la càmera i en veu a mi. L'artista desproveït de la seva obra i de la seva biografia, cara a cara amb l'espectador; el fotògraf fa de mèdiu.

Joc de mirades i, per tant, de punts de vista: la meua amb la dels artistes, la d'en Pere Formiguera amb el col·leccionista i l'espectador amb la de tots ells.

Eugeni Prieto, sobre *Punt de vista* (Museu Palau Solterra, Fundació Vila Casas, del 30 de gener al 22 de maig de 2016).

Eugeni Prieto (Tortosa, 1950), fotògraf i curador del Museu de la Mediterrània durant 10 anys, presenta un mural d'instantànies plurals —40 retrats d'autors que han exposat a la Fundació Vila Casas o pertanyen al seu fons— en diàleg amb el retrat *Somiant* (sèrie “A ulls clucs”) que va captar l'artista Pere Formiguera (Barcelona, 1952-2013) d'Antoni Vila Casas. El diàleg creatiu es planteja com un acte de revelació de la mirada de l'artista rere l'obra.

De dalt a baix i a l'esquerra, els artistes Javier Garcés, Mar Serinyà, Manel Armengol, Assumpció Mateu i Jordi Isern fotografiats per Eugeni Prieto (2013-15). A la dreta, Antoni Vila Casas vist per Pere Formiguera (1993).

Manel ESCLUSA.

L'artista del fons: Naus

El cicle L'artista del fons exhibeix, en aquesta edició, obres de Manel Esclusa de la sèrie "Naus" (1983-1996) que formen part del fons del Museu Palau Solterra i que complementen la contemplació de l'exposició "Pell i ombra". Així, les obres *Apex* (1983), *Broll* (1984), *Naufrazi* (1984), *Voyage au Port* (1984) i *Munt* (1996) confeccionen un relat inspirat en les ombres de les carcasses d'embarcacions que descansen al port de Barcelona per capturar la poètica de la nit.

Naufrazi i *Voyage au Port* (1984), de la sèrie "Naus" (1983-1996).

ESPAI
VolART
BARCELONA

ESPAI
VolART2
BARCELONA

FUNDACIÓ VILA CASAS

CAN
FRAMIS
BARCELONA

Espai Volart / Espai Volart 2
Carrer Ausiàs Marc, 22
08010 Barcelona
Tel. +(34) 93 481 79 85
espaivolart@fundaciovilacasas.com

CAN
MARIO
PALAFRUGELL

Museu Can Framis
Carrer Roc Boronat, 116-126
08018 Barcelona
Tel. +(34) 93 320 87 36
canframis@fundaciovilacasas.com

PALAU
SOLTERRA
TORROELLA

Museu Can Mario
Plaça Can Mario, 7
17200 Palafrugell (Girona)
Tel. +(34) 972 306 246
canmario@fundaciovilacasas.com

Museu Palau Solterra
Carrer de l'Església, 10
17257 Torroella de Montgrí (Girona)
Tel. +(34) 972 761 976
palausolterra@fundaciovilacasas.com

www.fundaciovilacasas.com